

Briuselis, 2026 m. balandžio 23 d.
(OR. en)

8526/26

Tarpinstitucinė byla:
2026/0094 (NLE)

ENV 406
CLIMA 220
POLMAR 34

PASIŪLYMAS

---

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPREZ
gavimo data:	2026 m. balandžio 23 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generalinei sekretorei Thérèse BLANCHET
Komisijos dok. Nr.:	COM(2026) 172 final
Dalykas:	Pasiūlymas TARYBOS SPRENDIMAS kuriuo nustatoma su Konvencija dėl šiaurės rytų Atlanto jūros aplinkos apsaugos susijusi pozicija, kurios turi būti laikomasi 2026 m. birželio mėn. OSPAR komisijos susitikime

---

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2026) 172 final.

Pridedama: COM(2026) 172 final

Briuselis, 2026 04 23
COM(2026) 172 final

2026/0094 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

kuriuo nustatoma su Konvencija dėl šiaurės rytų Atlanto jūros aplinkos apsaugos susijusi pozicija, kurios turi būti laikomasi 2026 m. birželio mėn. OSPAR komisijos susitikime

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO DALYKAS

Šis pasiūlymas teikiamas dėl sprendimo, kuriuo nustatoma pozicija, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi Konvencijos dėl šiaurės rytų Atlanto jūros aplinkos apsaugos komisijoje (toliau – OSPAR komisija), dėl numatomo rekomendacijos dėl apsauginių kutų, kurie naudojami kaip tralo maišo užmovas, laipsniško atsisakymo, priėmimo.

2. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

2.1. OSPAR konvencija

Konvencijos dėl šiaurės rytų Atlanto jūros aplinkos apsaugos (toliau – OSPAR konvencija) tikslas – apsaugoti šiaurės rytų Atlanto jūros baseiną nuo neigiamo žmogaus veiklos poveikio siekiant saugoti žmonių sveikatą, išsaugoti jūrų ekosistemas ir, jei įmanoma, atkurti neigiamai paveiktas jūrų teritorijas. Konvenciją pasirašė 16 susitariančiųjų šalių: Belgija, Danija, ES, Suomija, Prancūzija, Vokietija, Islandija, Airija, Liuksemburgas, Nyderlandai, Norvegija, Portugalija, Ispanija, Švedija, Jungtinė Karalystė ir Šveicarija. OSPAR konvencija įsigaliojo 1998 m. kovo 25 d.

2.2. OSPAR komisija

Pagal OSPAR konvencijos 10 straipsnį įsteigtą OSPAR komisiją sudaro visų susitariančiųjų šalių atstovai; ji renkasi reguliariai arba, jei to reikia dėl ypatingų aplinkybių, bet kuriuo metu. Jos pareigos yra, be kita ko, prižiūrėti Konvencijos įgyvendinimą, persvarstyti OSPAR prioritetus ir vertinti jūros baseino būklę, priimtų priemonių veiksmingumą ir papildomų ar kitokių priemonių poreikį. Pagal OSPAR konvencijos 10 straipsnio 3 dalį, OSPAR komisija turi galią priimti sprendimus ir rekomendacijas pagal OSPAR konvencijos 13 straipsnį.

Pagal Konvencijos 20 straipsnį, kiekviena susitariančioji šalis OSPAR komisijoje turi vieną balsą. ES gali turėti tiek balsų, kiek jos valstybių narių yra Konvencijos susitariančiosios šalys. ES neturi teisės balsuoti, jei savo teise balsuoti pasinaudoja jos valstybės narės, ir atvirksčiai (20 straipsnio 2 dalis). Pagal OSPAR konvencijos 13 straipsnio 1 dalį, sprendimai ir rekomendacijos priimami susitariančiosioms šalims pritarus vienbalsiai arba, jei vienbalsiškumo pasiekti nepavyksta, trijų ketvirtadalių susitariančiųjų šalių balsų dauguma.

2.3. Numatomas OSPAR komisijos aktas

2026 m. birželio mėn. susitikime OSPAR komisija turėtų priimti rekomendaciją dėl apsauginių kutų, kurie žvejojant naudojami kaip tralo maišo užmovas, naudojimo laipsniško nutraukimo, kad būtų galima reikšmingai sumažinti jūros taršą žvejybos įrankių atliekomis, (toliau – numatomas aktas). Apsauginiai kutai gaminami iš plastiko, todėl didina taršą plastiku ir kelia ilgalaikį išpainiojimo pavojų jūrų gyvūnams.

Rekomendacijoje, kuri nėra teisiškai privaloma, OSPAR susitariančiosios šalys raginamos priimti nacionalines priemones, pagal kurias apsauginiai kutai būtų pakeisti aplinkai tinkamomis alternatyvomis, ir remti tokių alternatyvų bandymus ir kūrimą. Be to, joje pasisakoma už kolektyvines pastangas keisti informacija, įveikti galimas kliūtis ir skatinti teises priemones, kai tik atsiras tinkamų alternatyvų.

Rekomendacijoje taip pat skatinamos stebėsenos pastangos siekiant suprasti, kokį poveikį apsauginiai kutai turi jūros aplinkai.

3. POZICIJA, KURIOS TURI BŪTI LAIKOMASI SĄJUNGOS VARDU

Pozicija, kurios turi būti laikomasi 2026 m. birželio mėn. OSPAR komisijos susitikime, yra pritariama numatomo akto priėmimui. Rekomendacija suderinta su ES teisės aktais, susijusiais su jūros aplinkos apsauga, įskaitant Direktyvą (ES) 2019/904, kuria sprendžiamas tam tikrų plastikinių gaminių poveikio aplinkai mažinimo klausimas, ir Direktyvą 2008/56/EB, kuria nustatyti Bendrijos veiksmų jūros aplinkos politikos srityje pagrindai. Vienas iš pagrindinių pastarosios direktyvos elementų visų pirma susijęs su priemonių, kuriomis užtikrinama, kad į jūrą išmestos šiukšlės nedarytų žalos pakrančių ir jūros aplinkai, įgyvendinimu, o tai yra esminis elementas siekiant geros jūrų vandenų aplinkos būklės.

Be to, Reglamente (ES) 2019/1241 nustatytos žuvininkystės išteklių išsaugojimo ir jūrų ekosistemų apsaugos nuostatos. Šiais ES teisės aktais nustatytas nuoseklus pagrindas, kuriuo remiantis galima laipsniškai atsisakyti apsauginių kutų siekiant sumažinti taršą plastikumu, taip užtikrinant derėjimą su numatomos OSPAR rekomendacijos tikslais. Sąjungos pozicija dėl šios rekomendacijos reikalinga dėl to, kad ji sudarys palankesnes sąlygas įgyvendinti ES politiką ir teisės aktus, užkirs kelią žalai jūros aplinkai ir pagerins jos apsaugą. Todėl siūloma, kad Sąjunga numatomo akto priėmimui pritarėtų.

4. TEISINIS PAGRINDAS

4.1. Procedūrinis teisinis pagrindas

4.1.1. Principai

Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 218 straipsnio 9 dalyje numatyti sprendimai, kuriais „*nustatomos pozicijos, kurios Sąjungos vardu priimamos susitarimu įsteigta organo, kai tam organui reikia priimti teisinę galią turinčius aktus, išskyrus aktus, papildančius arba pakeičiančius susitarimo institucinę struktūrą*“.

Sąvoka „*teisinę galią turintys aktai*“ apima aktus, turinčius teisinę galią pagal aptariamą organą reglamentuojančias tarptautinės teisės normas. Ji taip pat apima priemones, kurios nėra privalomos pagal tarptautinę teisę, tačiau „*gali stipriai paveikti Sąjungos teisės akto leidėjo priimamų teisės aktų [...] turinį*“¹.

4.1.2. Taikymas aptariamuoju atveju

OSPAR komisija yra susitarimu, būtent OSPAR konvencija, įsteigtas organas.

Numatomas aktas yra teisinę galią turintis aktas, kaip tai suprantama SESV 218 straipsnio 9 dalyje, nes rekomendacija dėl apsauginių kutų, kurie žvejojant naudojami kaip tralo maišo užmovas, laipsniško atsisakymo, nors ji ir nėra teisiškai privaloma, turi teisinę galią pagal tarptautinę teisę, kadangi OSPAR konvencijoje susitariančiosioms šalims nustatyta pareiga imtis veiksmų, susijusių su OSPAR komisijos rekomendacijų įgyvendinimu.

Šiomis aplinkybėmis reikėtų nurodyti OSPAR konvencijos 22 straipsnį, kuriame susitariančiosioms šalims nustatyta teisinė pareiga OSPAR komisijai reguliariai teikti ataskaitas apie „a) *teisines, normatyvines ir kitokias priemones, kurių jos ėmėsi Konvencijos nuostatoms įgyvendinti ir pagal jas priimtus sprendimus ir rekomendacijas, įskaitant, visų pirma, priemones, kurių imtasi siekiant užkirsti kelią ir nubausti už toms nuostatoms prieštaraujančius veiksmus [...]*“. Be to, OSPAR konvencijos 23 straipsnyje nustatyta, kad OSPAR komisija „*vertina, kaip jos laikosi Konvencijos ir pagal ją priimtų sprendimų ir rekomendacijų*“.

¹ 2014 m. spalio 7 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Vokietija / Taryba*, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61–64 punktai.

Šiose nuostatose aiškiai nurodyta, kad OSPAR konvencijoje teisiškai privalomu būdu nustatyta, kad šalys turėtų imtis priemonių OSPAR komisijos rekomendacijoms įgyvendinti ir teikti ataskaitas dėl tų priemonių, o OSPAR komisija turi stebėti, kaip jos tų rekomendacijų laikosi, – taigi šalims nustatyta pareiga imtis veiksmų dėl šių rekomendacijų. Dėl šios priežasties laikoma, kad OSPAR rekomendacijos turi teisinę galią susitariančiosioms šalims, įskaitant Sąjungą, kaip tai suprantama SESV 218 straipsnio 9 dalyje.

Kalbant apie rekomendaciją dėl apsauginių kutų, kurie naudojami kaip tralo maišo užmovas, laipsniško atsisakymo, tokios teisinės galios buvimą patvirtina pats rekomendacijos turinys. Šiomis aplinkybėmis reikėtų remtis rekomendacijos 5 punktu „Įgyvendinimo ataskaitos“, kuriame patvirtinama, kad šalys turėtų šią rekomendaciją įgyvendinti ir privalo teikti tokio įgyvendinimo ataskaitas („turi būti teikiamos“), naudojamos rekomendacijos I priede specialiai nustatytą ataskaitos formą.

Taigi numatomas aktas pagal tarptautinę teisę Sąjungai turi teisinę galią, kadangi Sąjungai, kaip OSPAR konvencijos susitariančiajai šaliai, nustatyta pareiga imtis veiksmų, kad numatomas aktas būtų įgyvendinamas ir kad būtų teikiamos tokio įgyvendinimo ataskaitos. Numatomu aktu susitarimo institucinė struktūra nepapildoma ir nekeičiama.

Todėl siūlomo sprendimo procedūrinis teisinis pagrindas yra SESV 218 straipsnio 9 dalis.

4.2. Materialinis teisinis pagrindas

4.2.1. Principai

Sprendimo pagal SESV 218 straipsnio 9 dalį materialinis teisinis pagrindas pirmiausia priklauso nuo numatomo akto, dėl kurio nustatoma pozicija, kurios turi būti laikomasi Sąjungos vardu, tikslo ir turinio. Jeigu numatomu aktu siekiama dviejų tikslų arba jį sudaro dvi dalys ir jeigu vieną iš tų tikslų ar dalių galima laikyti pagrindiniu tikslu arba pagrindine dalimi, o kita dalis ar kiti tikslai yra tik papildomi, sprendimas pagal SESV 218 straipsnio 9 dalį turi būti grindžiamas tik vienu materialiniu teisiniu pagrindu – tuo, kurio reikalauja pagrindinis ar svarbesnis tikslas arba dalis.

4.2.2. Taikymas aptariamuoju atveju

Pagrindinis numatomo akto tikslas ir turinys yra susiję su aplinkos apsauga. Todėl siūlomo sprendimo materialinis teisinis pagrindas yra SESV 192 straipsnio 1 dalis.

4.3. Išvada

Siūlomo sprendimo teisinis pagrindas turėtų būti SESV 192 straipsnio 1 dalis kartu su 218 straipsnio 9 dalimi.

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

kuriuo nustatoma su Konvencija dėl šiaurės rytų Atlanto jūros aplinkos apsaugos susijusi pozicija, kurios turi būti laikomasi 2026 m. birželio mėn. OSPAR komisijos susitikime

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 192 straipsnio 1 dalį kartu su 218 straipsnio 9 dalimi,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

- (1) OSPAR konvenciją (toliau – Konvencija) Sąjunga sudarė 1998 m. spalio 7 d. Tarybos sprendimu 98/249/EB;
- (2) vadovaujantis Konvencijos 10 straipsnio 3 dalimi, Konvencijos 10 straipsnio 1 dalimi įsteigta komisija (toliau – OSPAR komisija) gali priimti sprendimus ir rekomendacijas pagal Konvencijos 13 straipsnį;
- (3) numatoma, kad OSPAR komisija 2026 m. birželio 22 d. prasidėsiančiame 29-ajame eiliniame susitikime priims rekomendaciją dėl apsauginių kutų, kurie naudojami kaip tralo maišo užmovas, laipsniško atsisakymo;
- (4) jei OSPAR komisijos rekomendacija dėl apsauginių kutų, kurie naudojami kaip tralo maišo užmovas, laipsniško atsisakymo bus priimta, ji Sąjungai turės teisinę galią;
- (5) todėl tikslinga nustatyti poziciją, kurios turi būti laikomasi OSPAR komisijoje, dėl rekomendacijos dėl apsauginių kutų, kurie naudojami kaip tralo maišo užmovas, laipsniško atsisakymo,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Sąjunga pritaria tam, kad OSPAR komisijoje būtų priimta rekomendacija dėl apsauginių kutų, kurie naudojami kaip tralo maišo užmovas, laipsniško atsisakymo.

2 straipsnis

Dėl 1 straipsnyje išdėstytos pozicijos nereikšmingų techninių pakeitimų gali būti susitarta be papildomo Tarybos sprendimo.

3 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja jo priėmimo dieną.

Priimta Briuselyje

*Tarybos vardu
Pirmininkas / Pirmininkė*